

Palma by night (Ronda amb fantasmes)

L'escriptor Jaume Fuster ha viscut, per encàrrec d'EL TEMPS, una nit amb la policia i descriu els personatges anònims i els paisatges urbans que, de matinada, són protagonistes a Palma.

Jaume Fuster

Oh, Ciutat dels terrors, entre les avingudes».

Són les cinc del matí del divendres quatre d'agost. Palma dorm un malson de vint-i-quatre graus enganxosos. No hi ha ningú pels carrers. Maleixo la gent d'EL TEMPS que ha tingut la idea genial d'encarregar-me un article sobre la Palma negra d'estiu amb preses, com si fossin del *New York Times*. Amb aquesta xafogor no es pot treballar.

Enfilo les Avingudes. I els versos de Ronda amb fantasmes de Rosselló-Pòrcel que na Maria del Mar Boner cantava magistralment en un disc de començaments dels setanta se'm passegan per la somnolència i l'agror d'estómac: «Viuré l'hora impura de les aspres angúnies mudes amb la por de morir tot sol en el carrer».

A l'autopista d'Inca, a l'altura del Polígon, em creuo amb un parell de cotxes que entren a Ciutat. Per les finestrelles entra una mica de fresca que renova l'aire enrarit. S'acaba l'autopista. Travesso Santa Maria, Consell, Benissalem. Agafo la carreterona de Biniali. Veig els llums d'un avió que busca l'aeroport de Son Sant Joan. M'imagino els passatgers del xàrter, treballadors de Birmingham, buròcrates d'Estocolm, productors de formatges de Markham, mig adormits com jo mateix, que esperen trobar els deu dies inoblidables en una illa paradisiaca, tal i com els promet la publicitat del *Tour Operator* que els ha fet esperar hores en un aeroport europeu, que els ha estibat com un ramat de bous i que els col·locarà en un hotel monstruós en una platja pol·luïda...

A casa tothom dorm. Procuo no fer soroll. No tinc son. M'instal·lo a l'estudi. Fullejo les notes per a l'article. Són ben magres. Ha estat una nit especialment tranquil·la. Els policies del cotxe Z no han parat de repetir-ho, com si els avergonyís no poder-me oferir una mica més de moviment.

Carrego l'ordinador, La Ronda amb fantasmes de Rosselló-Pòrcel. Necessito trobar les paraules exactes, situar els versos. Em serviran per a l'article que començarà així, més o menys:

«L'esquelet mossegat pels gossos de la nit».

10 h. pm. Bar de la Jefatura de Policia de Palma. L'agent Lladó que ens ha sortit a rebre al fotògraf i a mi, ens presenta al funcionari del Cos de la Policia Nacional, Manuel Galano de Badajoz que fa vuit anys que està destinat a Palma i l'agent en pràctiques Jordi Moliné de la Seu d'Urgell, que fa just un mes que ha arribat a Palma, després de passar nou mesos a l'Acadèmia de Policia.

Anirem amb el seu cotxe Z i farem la ronda per una àmplia zona de la ciutat. Em fixo en l'equip dels policies: pistola de reglament, manilles, porra (que ells anomenen «instrument dissuasiu»), llanternes i un impressionant fusell de canó curt, Franchis, de corredora, carregat amb postes.

10 h. 30m. pm. Manuel Galano, abans de deixar-nos pujar al cotxe, revisa els seients posteriors. Penso que és una norma de seguretat, però ell m'explica que com que hi duen els detinguts, «hi sol haver de tot». El fotògraf i jo ens instal·lem. No es poden abaixar els vidres de les finestres ni es pot obrir la porta des de dins. Afortunadament la reixa que separa els seients posteriors dels de davant és plegable i la sensació de ser un detingut no és total.

Condueix en Manuel Galano. En Jordi Moliné comprova la ràdio i comunica que sortim. Passeig de Mallorca. Hi ha gent a les terrasses dels bars que sopen o prenen copes. Avingudes. Cotxes amunt i avall. En Manuel Galano demana al seu company que preguntin per ràdio quina és la farmàcia de guàrdia de la zona. «És un dels punts conflictius de la vigilància», m'explica.

Porta de Sant Antoni. Comença el

«Bona nit. Documentació, per favor». «No en tinc»

barri xino de Palma. Un captaire amb ulleres de muntura metàl·lica, samarreta de color butà i meyba aprofita els cotxes que s'aturen al semàfor per a demanar alguna cosa als conductors. Hi ha algunes prostitutes que fan el carrer al costat dels veïns que prenen la freca i fan tertúlia als portals de les cases. No es veuen gaires clients.

Plaça de Llorenç Bisbal. ¡Si el batle republicà alcés el cap! Hi ha escombraries per tot. Gent asseguda al mig de la plaça. En Manuel Galano em comenta que tots són jonquis o camells, que la plaça és el centre del tràfic de droga a la menuda.

«Però no hi podem fer gran cosa. Els traficants treballen amb el sistema de la pinça». «¿I com és?», li pregunto. «El comprador li dona les dues mil pessetes de la paperina. El camell les agafa amb una pinça d'estendre la roba i les tira a un balcó. Des del balcó li tornen la pinça amb la paperina: així ell està sempre net. I quan nosaltres arribem al pis del balcó, ja no hi ha res...».

Per la ràdio del cotxe comuniquen que des de dos quarts de deu falta una nena de casa seva, a la zona del carrer d'Aragó. Té nou anys i vesteix de blau a quadrets. En Jordi Moliné en pren nota en una llibreta.

Sortim a l'autopista de Llevant. L'edifici de GESA, la companyia d'electricitat de Mallorca. El Z fa una volta pel descampat que l'envolta. Els policies m'expliquen que GESA té un servei de seguretat a l'interior, però que

Mentre Palma dorm un malson de 24° enganxosos, l'activitat de la policia continua.

ells són els encarregats de vigilar l'exterior. De sobte, en Manuel Galano atura el cotxe. Encén el focus lateral. Al fons del descampat hi ha un cotxe. «Abans aquí venien les prostitutes que feien clients motoritzats. Identificarem el cotxe». Baixem tots quatre. El fotògraf comença la seva feina. És un SEAT atrotinat, de color blanc brut. L'escorcoll és minuciós. A l'interior hi ha roba i restes de menjar. «Deu servir de vivenda a algú», comenta en Jordi Moliné. En Manuel Galano li demana que comprovi per ràdio la matrícula, per veure si es tracta d'un vehicle robat. A la central passen la matrícula per l'ordinador. No consta. Tornem al cotxe i enfilem cap al barri de la Soleadat.

Hi ha grups de nois i noies amb motos que riuen. El pas del Z no els immuta. Els carrers són estrets, amb cotxes aparcats i gent que seu a la fresca. Se senten els televisors. De sobte el Z accelera, s'atansa a una moto que circula a poc a poc i li fa senyes que s'aturi. El motorista s'arramba a la vorera i espera, resignat. És un noi molt jove, morè, de cabells llargs. Duu una jaqueta cordada i un embalum sospitós a sota.

«Procedim a identificar aquest noi», m'explica en Manuel Galano. Saltem del cotxe. «Bona nit» saluda el policia, amb unes maneres exquisides. «Documentació, per favor». El noi fa que no amb el cap. «No en tinc». «¿Què portes aquí?», li pregunta el policia. El noi es descorda la jaqueta i en treu un ràdio cassette de cotxe.

Els policies li diuen que tregui tot el que duu a les butxaques i ho deixi damunt el capó del cotxe. Hi ha uns paper vells, un paquet de «Fortuna» mig buit —que els policies examinen amb cura, per veure si hi ha droga— i un cassette. Li pregunten el nom i el noi els ho diu. Però no sap quan va néixer. Diu que té quinze anys, que ha estat detingut altres cops, que la moto és de son pare i que el ràdio-cassette és del seu germà, que se n'anava cap a casa seva, a Son Banya, per escoltar música. Fan que es recolzi a una persiana metàl·lica d'una botiga i l'escorcollen a fons. La moto no duu matrícula. Sembla feta de ferralla d'altres motos. Els policies examinen el ràdio-cassette a fons. És massa vell per a ser robat d'ara mateix. Comuniquen la filiació del noi a la central i després de donar-hi moltes voltes, decideixen dur-lo a Jefatura. Com que en el seu vehicle no poden dur-lo perquè hi anem nosaltres, ve un altre Z, el que patulla per la zona limítrofa, a recollir-lo.

«Remor de ganivets enfora».

11h. 30m. pm. Mentre en Manuel Galano i en Jordi Moliné fan les diligències, el fotògraf, els dos policies de l'altre Z i jo pugem al bar de Jefatura. En Joan, el fotògraf, que s'ha passat tot el dia amunt i avall per fer fotos de la Carmen Rossi que avui arribava a l'illa, aprofita per menjar un entrepà, mentre els dos agents m'expliquen coses i anècdotes de la feina. Per exemple, que escorcollar els sospitosos és un problema, perquè de vegades duen xe-

ringues amb agulles infectades amb la sida. O que fer d'escorta dels polítics que passen les vacances a Mallorca és molt pesat. O que...

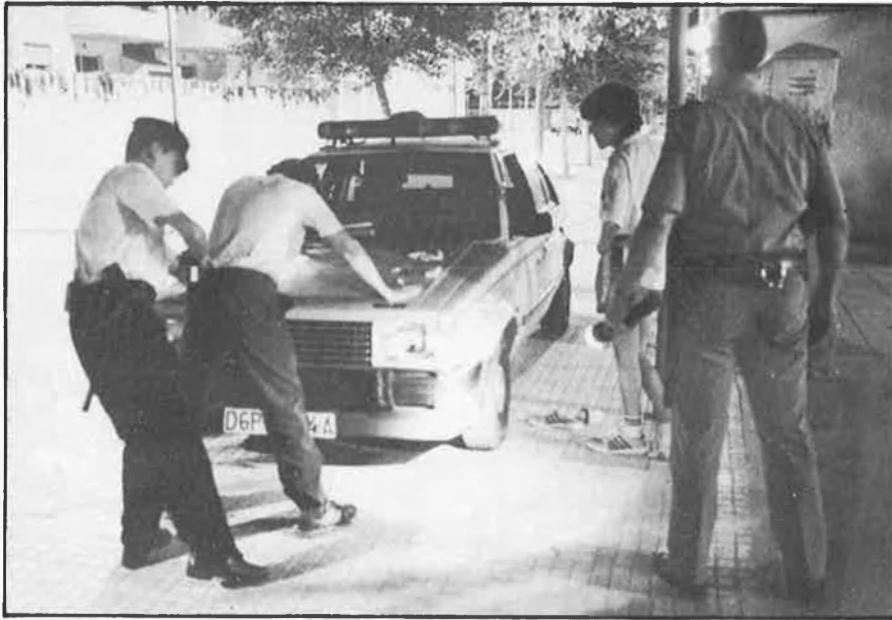
Les diligències s'han acabat. El sospitós ha quedat en llibertat perquè no tenia cap compte pendent amb la justícia. «El ràdio-cassette deu ser tret de les escombraries», m'expliquen.

Tornem al cotxe. S'ha trencat el gel i ara parlem de coses més personals. En Jordi Moliné m'explica que era municipal a la Seu i que està en excedència. Que un cop fetes les pràctiques li agradaria fer un curset d'especialista en llcos fronterers i tornar al seu país. És casat i té una filla de setze mesos. La dona i la nena són a Palma amb ell. En Manuel Galano també és casat i té una nena de sis mesos. La seva dona és de Granada. Al principi li va costar aclimatar-se a Mallorca «per l'idioma, sobretot», però ara li agrada molt. Ell envia una mica Badajoz: «la devesa i els alzinars».

A la Porta de Sant Antoni el captaire de les ulleres continua amb la seva feina. Hi ha més prostitutes, però no hi ha gaire clients i les dones van amunt i avall amb cara d'avorriment, o de penjades. «La majoria són jonquis i han de fer el carrer per comprar-se la dosi», m'expliquen.

Al camí de Son Gotles una dona se'ns acosta. «A la plaça hi ha un grup de nois que s'està drogant. Hem hagut de marxar perquè ens insultaven».

La plaça està en obres. Un grup d'homes de mitjana edat juguen a botxes. Hi ha dos o tres grupets de joves.

Escorcollar els sospitosos és un problema perquè a vegades duen xeringues usades.

Ens acostem a un dels grups però és difícil arribar-hi amb el cotxe, que ha de fer maniobres per damunt la vorera i entre els arbres. Quan hi arribem, només en queden dos. Baixem del cotxe. «Bona nit. Documentació, per favor». No en tenen. Un d'ells ha estat detingut diverses vegades. Es repeteix l'escorcoll, la comprovació amb la central. No hi ha res contra ells. Hi ha un altre grup més enllà. Són quatre o cinc xicots. Alguns tenen documents, altres no. Gairebé tots han estat detinguts. Nous escorcolls i noves comprovacions d'identitat amb la central. No hi ha res.

És l'1h. 30m. am. Carretera de Manacor, barri de la Soledat, carrer d'Aragó. La ràdio està muda. Tornem al barri xinès. Els contenidors vessen escombraries. Els gats, impassibles, furegen entre els fems. Carrer de Sant Agustí. Tres homes. Moviments sospitosos. El Z accelera, es fica en un carreró, els policia els criden l'alto. Dos són de raça gitana. No tenen documentació. Escorcoll i comprovació d'identitat. Un grup de gitans ens mira de lluny amb mal ull. Un d'ells, alt i gros, mig despullat, se'ns acosta. Diu que aquells dos són el seu germà i el seu nebot, que són venedors i que no han tingut mai problemes amb la policia. A la central no hi ha res contra ells. Finalment, ens n'anem. «El que no era gitano era un jonqui», m'explica en Manuel Galano. «Segur que duia una paperina amagada. Però l'hauríem hagut de despullar per trobar-l'hi. I de vegades és millor deixar-los perquè si els prens la droga i no tenen diners per picar-se poden fer una bestiesa».

El fotògraf diu que ja té les fotos que necessita, que si poden acompanyar-lo al Passeig de Mallorca. Ens n'hi anem. A la Porta de Sant Antoni el captaire de les ulleres continua amb la seva feina, però cada cop hi ha menys cotxes. Les prostitutes no tenen clients. «Una nit tranquil·la», insisteixen els policia. Aprofiten per a identificar una noia de raça gitana. «Fa el carrer per a poder punxar-se», m'expliquen. «Està des-trossada».

2h. am. Els bars del Passeig de Mallorca ja són tancats. Deixem en Joan i aprofitem per prendre un refresc i anar al lavabo en un bar del carrer de Ruiz de Alda, darrere de Jefatura. «Potser a la zona turística hi ha una mica més d'animació. Però avui és especialment tranquil», insisteixen.

Tornem al cotxe. Darrere els Instituts Joan Alcover i Ramon Llull de les Avingudes, hi ha un parell de xapers. Els policia s'aturen i parlen amb un d'ells, *el Rublo*, un nou de quinze anys que, segons explica, no hi ha feina i dormirà al carrer.

3h 30m. am. Passem pels carrers de l'Eixample palmès: 31 de desembre, Ausiàs March, Blanquerna. Tot és buit i tranquil. Baixem per General Riera. Ni un cotxe, ni una persona, penso que potser ja és hora de plegar. I de sobte s'engega la ràdio: Ens demanen la situació. Hi ha hagut un robatori en un apartament del carrer Mateu Enric Lladó. El lladre potser encara és a dins.

El cotxe fa un salt endavant. El pas gansoner es converteix en una cursa esbojarrada per les avingudes. Cent, cent

vint... No hi ha circulació, afortunadament i ens saltem els semàfors en vermell. Han passat dos minuts exactes i ja som al lloc dels fets. Dos veïns, un en pijama i l'altre vestit de carrer, ens esperen. Ens expliquen els fets. Arriba un altre cotxe Z. L'home vestit de carrer fa una estona que ha arribat, ha tancat el cotxe i ha pujat a casa. Se li ha acudit mirar per la finestra i ha vist un individu que entrava al pàrquing que té una porta automàtica. Ha avisat l'altre veí, que dormia, i tots dos han baixat al pàrquing. No han vist sortir ningú i la porta automàtica està espallada.

Els policia de l'altre vehicle controlen unes obres que hi ha darrere de l'edifici en qüestió. Nosaltres entrem al pàrquing. Comença un escorcoll a fons, cotxe a cotxe, porta a porta. Els agents descobreixen ben aviat que d'un Renault 21 nou de trinca falta un ràdio-cassette. Hi ha els fils arrencats i el pany forçat. I l'individu s'ha fet fonedís.

L'acció ha durat gairebé una hora. Els policia reporten a Jefatura el resultat del servei i diuen als veïns que avisin el propietari del vehicle perquè quan vulgui faci la denúncia del robatori.

Tornem a Jefatura perquè els policia volen rentar-se. I jo aprofitaré per a posar punt i final a la ronda nocturna amb fantasmes.

En Manuel Galano, en Jordi Moliné i els seus dos companys estan compungits. «Sembla com si els xoriços haguessin sabut que avui venia un periodista amb nosaltres», em comenten. «És la nit més tranquil·la de l'any», insisteixen.

«L'hora impura de les aspres angü-nies mudes».

L'ordinador ha carregat el tractament de textos. Hi tinc uns fragments de relat. Me'ls miro:

«Ronald Ozman es va mirar els convidats. Era la flor i la nata de la societat estiuenca de Mallorca. Una coartada perfecta. Mentrestant, els seus homes descarregarien el feto. Mig milió de dòlars de benefici. Bé podia oferir caviar iranià, xampany francès i cocaïna colombiana a aquella colla de brètols, filles de dictadors, polítics, banquers, artistes de cine...»

Trec el fragment de la pantalla. Escric l'encapçalament de l'article. Però de sobte em sento molt cansat... Apa-go la màquina, tanco els llums i em fico al llit. Demà serà un altre dia. □